



Briselē, 2026. gada 10. martā
(OR. en)

6615/26

LIMITE

CORLX 193
CFSP/PESC 271
CONUN 20
COARM 19

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: PADOMES LĒMUMS, ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju, lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku ("iTrace VI")

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/...

(... gada ...),

**ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu
par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju,
lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku (“iTrace VI”)**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 2016. gada ES Globālā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija (“ES Globālā stratēģija”) uzsver, ka Savienība veicinās mieru un garantēs savu pilsoņu un teritorijas drošību un pastiprinās savu ieguldījumu kolektīvajā drošībā. ES Globālā stratēģija arī stingri atbalsta daudzpusējas atbrūošanās, neizplatīšanas un ieroču kontroles līgumu un režīmu pilnīgu īstenošanu un izpildi un aicina uz “ieroču pārrobežu izsekošanu”, atzīstot, ka Eiropas drošība ir atkarīga no sekmīgākiem un kopīgiem iekšējo un ārējo apdraudējumu un problēmu izvērtējumiem.
- (2) ES 2018. gada 19. novembra stratēģija “Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība – ES stratēģija pret nelikumīgiem šaujammieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju” (“ES VIKI stratēģija”) uzsver, ka nelikumīgi šaujammieroči, kājnieku ieroči un vieglie ieroči (“VIKI”) joprojām veicina nestabilitāti un vardarbību Savienībā, tās tuvākajos kaimiņreģionos un pārējā pasaulē. ES VIKI stratēģija izklāsta Savienības rīcības ietvaru nolūkā risināt minētos problēmjautājumus un pauž apņemšanos atbalstīt pētniecību, kuras mērķis ir noteikt nelikumīgo VIKI izcelsmi konflikta zonās, piemēram, *Conflict Armament Research* projektu *iTrace* (“projekts *iTrace*”).
- (3) Parasto ieroču un munīcijas nelikumīga ražošana, nodošana un aprīte un to pārmērīga uzkrāšana un nekontrolēta izplatīšana vairo nedrošību Eiropā un tās kaimiņreģionos, kā arī daudzos citos pasaules reģionos, saasinot konfliktus un kavējot miera veidošanu pēckonflikta apstākļos, tādējādi nopietni apdraudot mieru un drošību Eiropā.

- (4) ES VIKI stratēģija uzsver, ka Savienība atbalstīs to Apvienoto Nāciju Organizācijas ekspertu grupu darbu, kas uzrauga ieroču embargo, un ka Savienība ieroču eksporta kontroles nolūkos apsvērs veidus, kā uzlabot piekļuvi minēto ekspertu grupu konstatējumiem par ieroču novirzīšanu un par nelikumīgiem šaujamočiem un VIKI.
- (5) Saskaņā ar 2001. gada 20. jūlijā pieņemto Apvienoto Nāciju Organizācijas Rīcības programmu par VIKI nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos ("ANO Rīcības programma") visas ANO dalībvalstis ir apņēmušās novērst VIKI nelikumīgu tirdzniecību vai to novirzīšanu neatļautiem saņēmējiem un, kad tās izvērtē pieteikumus eksporta atļauju saņemšanai, jo īpaši ņemt vērā risku, ka VIKI var tikt novirzīti nelikumīgai tirdzniecībai.
- (6) ANO Ģenerālā asambleja 2005. gada 8. decembrī pieņēma Starptautisko instrumentu, lai valstis varētu laikus un droši identificēt un izsekot nelikumīgus VIKI ("Starptautiskais izsekošanas instruments").

- (7) 2024. gada 28. jūnijā ANO Rīcības programmas un Starptautiskā instrumenta ceturtajā pārskatīšanas konferencē, visas ANO dalībvalstis apstiprināja savu apņemšanos mudināt valstis, izsekojot nelikumīgus VIKI, tostarp tos, kas atrasti konflikta un pēckonflikta situācijās, aplūkot ierakstus valstī, kurā VIKI atrasti, apspriesties ar minētā ieroča ražošanas valsti, vai darīt abus. Minētā apņemšanās atbilst 2022. gadā publicētajam galīgajam ziņojumam “Astotās reizi divos gados sasauktās valstu sanāksmes, ko rīko nolūkā izskatīt, kā tiek īstenota ANO Rīcības programma” kurš norāda, cik svarīgi ir izstrādāt vai izveidot stingrus valsts tiesiskos regulējumus VIKI marķēšanai, reģistrēšanai un izsekošanai saskaņā ar Starptautisko izsekošanas instrumentu, lai novērstu un apkarotu VIKI novirzīšanu un nelikumīgu starptautisku nodošanu neatļautiem saņēmējiem.
- (8) 2014. gada 24. decembrī spēkā stājās Ieroču tirdzniecības līgums (“ITL”). ITL mērķis ir iedibināt visaugstākos iespējamus kopīgos starptautiskos standartus parasto ieroču starptautiskās tirdzniecības regulēšanai vai tās regulējuma uzlabošanai, lai novērstu un izskaustu parasto ieroču nelikumīgu tirdzniecību un novērstu to novirzīšanu. Savienībai būtu jāpalīdz visām ANO dalībvalstīm īstenot efektīvas ieroču nodošanas kontroles, lai nodrošinātu, ka ITL ir pēc iespējas efektīvs, jo īpaši attiecībā uz tā 11. panta īstenošanu.

- (9) Savienība iepriekš atbalstīja projektu *iTrace*, pieņemot Padomes Lēmumus 2013/698/KĀDP¹, (KĀDP) 2015/1908², (KĀDP) 2017/2283³, (KĀDP) 2019/2191⁴ un (KĀDP) 2023/387⁵ (kuri atbalstīja attiecīgi *iTrace* I, II, III, IV un V), un būtu jāatbalsta *iTrace* VI, šā globālā mehānisma ziņošanai par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju sesto posmu, lai sekmētu Eiropas kolektīvo drošību, kā paredzēts ES Globālajā stratēģijā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

-
- ¹ Padomes Lēmums 2013/698/KĀDP (2013. gada 25. novembris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem kājnieku ieročiem un viegliem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un munīciju ar mērķi samazināt to nelikumīgas tirdzniecības risku (OV L 320, 30.11.2013., 34. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/698/o>).
- ² Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/1908 (2015. gada 22. oktobris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem kājnieku ieročiem un viegliem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un munīciju ar mērķi samazināt to nelikumīgas tirdzniecības risku ("*iTrace* II") (OV L 278, 23.10.2015., 15. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1908/oj>).
- ³ Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/2283 (2017. gada 11. decembris), ar ko atbalsta vispārēju mehānismu ziņošanai par nelikumīgiem kājnieku un vieglajiem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un munīciju, lai mazinātu to nelikumīgas tirdzniecības risku (*iTrace* III) (OV L 328, 12.12.2017., 20. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2283/oj>).
- ⁴ Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/2191 (2019. gada 19. decembris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju, lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku (*iTrace* IV) (OV L 330, 20.12.2019., 53. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2191/oj>).
- ⁵ Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/387 (2023. gada 20. februāris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju, lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku ("*iTrace* V") (OV L 53, 21.2.2023., 19. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/387/2023-02-21>).

1. pants

1. Lai īstenotu ES Globālo stratēģiju, Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP⁶, kas grozīta ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2025/779⁷, un 2018. gada ES VIKI stratēģiju, un veicinātu mieru un drošību, Savienības atbalstāmā projekta *iTrace* darbībām ir šādi konkrēti mērķi:
- turpināt uzturēt lietošanā vienkāršu globālu informācijas pārvaldības sistēmu attiecībā uz novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem parastajiem ieročiem un to munīciju ("*iTrace*"), kas dokumentēti konfliktu skartās teritorijās, nolūkā sniegt atbilstīgu informāciju politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un parasto ieroču eksporta kontroles amatpersonām tādu efektīvu, uz pierādījumiem balstītu stratēģiju un projektu izstrādei, kas vērsti pret parasto ieroču un to munīcijas nelikumīgu izplatīšanu;

⁶ Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

⁷ Padomes Lēmums (KĀDP) 2025/779 (2025. gada 14. aprīlis), ar kuru groza Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L, 2025/779 15.4.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/779/oj>).

- apmācīt un mentorēt valstu iestādes konfliktu skartās valstīs nolūkā izveidot ilgtspējīgas valsts nelikumīgo parasto ieroču identifikācijas un izsekošanas spējas, veicināt stabilu sadarbību ar projektu *iTrace*, labāk apzināt prioritātes attiecībā uz fizisko drošību un krājumu pārvaldību (*PSSM*), efektīvāk formulēt valsts prasības attiecībā uz ieroču kontroli un atbalstu tiesībaizsardzībai, īpaši Savienības finansētas iniciatīvas, piemēram, Interpola nelikumīgo ieroču reģistra un meklēšanas pārvaldības sistēma (*iARMS*) un Eiropas Savienības Aģentūras tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropola) darbības, un stiprināt dialogu ar Savienības misijām un iniciatīvām;
- palielināt izpēti uz vietas biežumu un ilgumu attiecībā uz parastajiem ieročiem un to munīciju, kas ir nelikumīgā aprītē konfliktu skartās teritorijās, nolūkā ģenerēt *iTrace* datus atbilstīgi skaidrām prasībām, ko izteikušas dalībvalstis un Savienības delegācijas;
- pielāgotā veidā atbalstīt dalībvalstu ieroču eksporta kontroles iestādes un ieroču kontroles politikas veidotājus, tostarp ar *iTrace* projekta darbinieku atkārtotām konsultatīvām vizītēm dalībvalstu galvaspilsētās, ar 24 stundu palīdzības dienestu nolūkā sniegt tūlītējus padomus par riska novērtēšanu un pret novirzīšanu vērstām stratēģijām, ar drošu fiksēto un mobilo infopaneļu lietojumprogrammu uzturēšanu nolūkā sniegt tūlītējus paziņojumus par novirzīšanu, kas notikusi pēc eksporta, un ar to, ka pēc dalībvalstu pieprasījuma *iTrace* projekta darbinieki tām nodrošina pēcnosūtīšanas verifikāciju;

- palielināt informētību, īstenojot saskares pasākumus saistībā ar projekta konstatējumiem, popularizēt *iTrace* mērķi un pieejamās funkcijas starptautiskās politikas un valstu politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta licencēšanas iestādēm un uzlabot starptautiskās spējas pārraudzīt parasto ieroču un to munīcijas, kā arī saistītu materiālu nelikumīgu izplatīšanu, kā arī palīdzēt politikas veidotājiem apzināt starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas un samazināt parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanas risku;
- balstoties uz datiem, kas iegūti, veicot izmeklēšanas uz vietas, un ievietoti *iTrace* sistēmā, sniegt ziņojumus par būtiskiem politikas jautājumiem attiecībā uz specifiskām jomām, kurām būtu jāpievērš uzmanība starptautiskā līmenī, tostarp par nozīmīgākajiem parasto ieroču un to munīcijas nelikumīgas tirdzniecības modeļiem un nelikumīgi tirgotu parasto ieroču un to munīcijas, kā arī saistītu materiālu reģionālo sadalījumu; un
- sadarbībā ar dalībvalstīm un trešām valstīm, pastāvīgi izsekot parastos ieročus un to munīciju, jo tas ir efektīvākais veids, kā pēc iespējas pilnīgi konstatēt un verificēt mehānismus, kas ir pamatā parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanas neatļautiem lietotājiem; izsekošanu papildinās turpmākas izmeklēšanas, kas būs koncentrētas uz to cilvēku, finanšu un loģistikas tīklu identificēšanu, kas ir pamatā nelikumīgām parasto ieroču nodošanām.

2. Detalizēts atbalstītā projekta apraksts ir izklāstīts pielikumā.

2. pants

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("AP") atbild par šā lēmuma īstenošanu.
2. Lēmuma 1. panta 2. punktā minētā projekta tehnisko īstenošanu veic *Conflict Armament Research* ("CAR").
3. *CAR* savus uzdevumus pilda AP uzraudzībā. Minētajā nolūkā AP noslēdz vajadzīgās vienošanās ar *CAR*.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. panta 2. punktā minētā projekta īstenošanai ir 6 000 000 EUR. Kopējais paredzētais budžets visam projektam ir 8 400 000 EUR, ko nodrošina ar *CAR* un Vācijas Federālā ārlietu biroja sniegtu līdzfinansējumu.
2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās finanšu atsauces summas, pārvalda saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

3. Komisija uzrauga 1. punktā minētās finanšu atsauces summas pareizu pārvaldību. Minētajā nolūkā Komisija noslēdz vajadzīgo līgumu ar *CAR*. Minētajā nolīgumā paredz, ka *CAR* ir jānodrošina Savienības ieguldījumu pamanāmība, kas ir samērīga ar ieguldījuma apjomu.
4. Komisija cenšas 3. punktā paredzēto nolīgumu noslēgt pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Komisija informē Padomi par visām grūtībām minētajā procesā, kā arī par minētā nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, izmantojot regulārus ceturkšņa aprakstošus pārskata ziņojumus, ko sagatavo *CAR*. Minētie ziņojumi ir pamats šā lēmuma rezultātu izvērtēšanai, kas jāveic Padomei. Lai palīdzētu Padomei veikt minēto izvērtēšanu, 1. panta 2. punktā minētā projekta ietekmes izvērtēšanu veic ārēja vienība.
2. Komisija ziņo Padomei par 1. panta 2. punktā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.
2. Šis lēmums zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas dienas vai sešus mēnešus pēc tā stāšanās spēkā, ja minētajā laikposmā šāds nolīgums nav noslēgts.

..., ...

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*
